

2026-04-23
S2026/00832**Socialdepartementet**Socialstyrelsen
106 30 StockholmLäkemedelsverket
Box 26
751 03 Uppsala

Uppdrag till Socialstyrelsen och Läkemedelsverket att utreda förutsättningar för barnmorskor att förskriva läkemedel vid abort

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen och Läkemedelsverket i uppdrag att utreda om, och i så fall hur, barnmorskor ska få förskriva läkemedel som används vid abort.

Socialstyrelsen och Läkemedelsverket ska utreda juridiska och andra förutsättningar för barnmorskor att förskriva läkemedel som används vid abort och vid behov lämna nödvändiga författningsförslag.

Myndigheterna ska utifrån sina respektive ansvarsområden beakta vilka läkemedel som bör omfattas, behov av utbildnings- och kompetenskrav hos barnmorskor och vilka konsekvenser det skulle innebära om barnmorskor får rätt att förskriva läkemedel som används vid abort.

Socialstyrelsen och Läkemedelsverket ska när uppdraget genomförs föra dialog med Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och berörda professionsföreningar.

Socialstyrelsen och Läkemedelsverket ska senast den 30 november 2026 lämna en gemensam muntlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Socialstyrelsen och Läkemedelsverket ska senast den 31 maj 2027 lämna en gemensam skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får Socialstyrelsen och Läke­medelsverket under 2026 använda 2 650 000 kronor vardera som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2026 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 33 Förlossningsvård och kvinnors hälsa. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2026.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2027 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

En stärkt och jämlik hälsa samt en mer personcentrerad hälso- och sjukvård för flickor och kvinnor är ett prioriterat område för regeringen. I lagrådsremissen En förändrad abortlag (S2026/00752) föreslår regeringen ändringar i abortlagen (1974:595). Syftet med ändringarna är att modernisera lagen språkligt och anpassa den till den medicinska utvecklingen och gravida kvinnors behov.

I nuvarande abortlag får endast den som är behörig att utöva läkaryrket utföra abort. I lagrådsremissen föreslås att detta krav ska tas bort, vilket innebär att det inte kommer finnas något hinder i abortlagen för barnmorskor att självständigt handlägga medicinska aborter. Regeringen anser därför att barnmorskors förutsättningar att förskriva läkemedel som används vid abort bör utredas av ansvariga myndigheter.

Barnmorskors förskrivningsrätt regleras i dag i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1996:21) och i Läke­medelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75). En barnmorska har rätt att förskriva preventivmedel i födelsekontrollerande syfte. Förskrivningsrätten för barnmorskor omfattar hormonella medel i födelsekontrollerande syften, förskrivning och insättning av intrauterina spiraler och p-stav. Ungefär 85–90 % av alla förskrivningar av preventivmedel hanteras av barnmorskor. Barnmorskeutbildningen har dessutom ett övergripande fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter under kvinnans hela livscykel.

Det är viktigt att den abortvård som ges även i fortsättning är patientsäker och av god kvalitet. All hälso- och sjukvård ska utföras i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet och vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten så att kravet på god vård upprätthålls. Det är endast hälso- och sjukvårdspersonal som har utbildning eller erfarenhet, tillräcklig kompetens och lämplig yrkeslegitimation som bör kunna handlägga aborter. Att möjliggöra barnmorskors förskrivningsrätt av läkemedel som används vid abort skulle kunna bidra till en mer flexibel användning av läkares och barnmorskors kompetens inom abortvården.

Barnmorskor är redan i dag en av de yrkeskategorierna som finns på abortmottagningar, och de har ett stort ansvar för aborter. Barnmorskor arbetar inom ett stort vårdområde där bl.a. sexuell hälsa, mödrahälsovård, förlossningsvård, gynekologisk vård, preventivmedelsrådgivning och abortvård ingår. Forskning visar även på att abortsökande i regel är mer nöjda när barnmorskor handlägger processen.

På regeringens vägnar

Elisabet Lann

Sara Salomonsson

Kopia till

Finansdepartementet, BA
riksdagens socialutskott
Kammarkollegiet
Universitetskanslersämbetet